

1046 Idiome

nie umieć zliczyć do trzech	nicht bis drei zählen können
nie wynaleźć prochu	das Pulver nicht erfunden haben
mieć wąskie horyzonty	einen begrenzten Horizont haben
mieć klapy na oczach	ein Brett vor dem Kopf haben
ciężko pojmować	schwer vom Begriff sein
ciężko kapować	schwer vom Kapee sein
mieć sieczkę w głowie	Stroh im Kopf haben
być pozbawionym wszelkiego rozsądku	von allen guten Geistern verlassen sein
mieć spóźniony zapłon	eine lange Leitung haben
nie być przy zdrowych zmysłach	nicht ganz bei Troste sein
głupi jak stołowe nogi	dumm wie Bohnenstroh sein
upaść na głowę	auf den Kopf gefallen sein
głupszy niż ustawa przewiduje	dümmer, als die Polizei erlaubt
mieć pustkę w głowie	einen hohlen Schädel haben
siedzieć jak na tureckim kazaniu	Bahnhof / Bratkartoffeln verstehen
nie mieć zielonego pojęcia	keinen (blassen) Dunst haben
być niezbyt mądrym	die Weisheit nicht mit Löffeln gefressen haben
stracić rozum	den Verstand verlieren
być niespełna rozumu	du bist wohl nicht recht bei Verstand / bei Trost
mieć nierówno pod sufitem	im Oberstübchen nicht ganz richtig sein
nie mieć ani dowcipu ani rozumu	weder Witz noch Verstand haben
nie mieć wszystkich w domu	nicht alle Tassen im Schrank haben

1046 Idiome

brak piątej kleпки	nicht alle Daten im Speicher haben
mieć coś z głową	es im Kopf haben
szajba mu odbiła	bei jmdm. ist ein Rädchen / Schräubchen / eine Schraube locker
mieć coś z głową	einen Dachschaden haben
najeść się szaleju	Tinte gesoffen haben
palnąć głupstwo	einen Stich haben
być postrzelonym	einen Knall haben
mieć bzika / fioła / fisia	einen Klaps / Hieb / Sparren / Piepmatz / Vogel / eine Macke / Meise haben
mieć fisia	einen kleinen Mann im Ohr haben
mieć kota	einen Hammer haben
być kopniętym w mózg	eine weiche Birne haben
Czyś ty się z głupim widział?	du bist wohl mit dem Klammerbeutel gepudert
jak opętany	wie vom wilden Affen gebissen sein
mieć żółte papiery	einen Jagdschein haben
głąb kapuściany	ein Kohlkopf sein
zakuta pała	ein Holzkopf sein
mieć głupstwa w głowie	dummes Zeug im Kopf haben
barania głowa	ein Schafskopf sein
być postrzelonym	einen Kopfschuss haben
nie mieć o czymś zielonego pojęcia	von Tuten und Blasen keine Ahnung haben
być stukniętym	eins mit dem Holzhammer gekriegt haben

1046 Idiome

wolno kontaktować	langsam schalten
nie być przy zdrowych zmysłach	nicht recht bei Sinnen sein
głupich nie sieją	die Dummen werden nicht alle
być z Ciemnogrodu	aus Schilda stammen
być głupim	aus Dummsdorf sein
głupi Jaś	dummer August / Peter / Hans / Jäckel
głupia gęś	dumme Gans
nie widzieć dalej swego nosa	nicht weiter sehen als die Nase reicht
mieć głowę na karku	Köpfchen haben
mieć głowę nie od parady	ein heller Kopf sein / helle sein
blyszczeć inteligencją	vor Geist sprühen
inteligentnie i dowcipnie	mit Geist und Witz
rozsądnie myśleć postępować	das Herz auf dem rechten Fleck haben
być mądrym	nicht von gestern sein
być zmyślną bestią	ein pffiffiges Kerlchen sein
nie być w ciemni bitym	nicht auf den Kopf gefallen sein
być pomysłowym	ein findiger Kopf sein
tęga głowa	ein fähiger Kopf sein
dobrze się w czymś orientować	in seinem Fach zu Hause
mieć żyłkę do czegoś	das Zeug zu etw. haben
wiedzieć, gdzie raki zimują	wissen, wo Barthel den Most holt
mieć wyobrażenie	im Bilde sein

1046 Idiome

być obeznanym w czymś	wissen, wie der Hase läuft
wiedzieć, skąd wiatr wieje	wissen, woher der Wind weht
mieć coś w małym palcu	etw. in dem kleinen Finger haben
być z czymś na bieżąco / trzymać rękę na pulsie	auf dem Laufenden sein
znać coś śpiewająco	jmd. kann ein Lied von etw. singen
wyznawać się w czymś	Bescheid wissen
być obkutym	gut beschlagen sein
wiedzieć, co jest grane	wissen, was gespielt wird
wiedzieć, co jest grane	wissen, was die Glocke geschlagen hat
mieć dobrego nosa	eine gute Nase für etw. haben
wyczuć pismo nosem	den Braten riechen
dostać o czymś informację	Wind von etw. bekommen
mówić na wiatr	in die Luft reden
mówić jak do ściany	gegen die Wand reden / sprechen
głos wołającego na puszczy	in der Wüste predigen
rzucić grochem o ścianę	tauben Ohren predigen
odejść z pustymi rękami	mit leeren Händen dastehen
odejść z kwitkiem	mit langer Nase abziehen
czynić niepotrzebny wysiłek	einen Fleischergang tun
napotkać na opór	auf Granit beißen
cios w próżnię	das war ein Schlag ins Wasser
pomóc jak umierającemu kadzidło	das macht das Kraut nicht fett

1046 Idiome

nie się nie da zrobić	da heißt die Maus keinen Faden ab
to kropla w morzu	das ist nur ein Tropfen auf den heißen Stein
połamać sobie na czymś zęby	sich an etw. die Zähne ausbeißen
budować na piasku	jmd. hat auf Sand gebaut
coś spetzło na niczym	etw. verläuft im Sande
mijać się z celem / chybić celu	den Zweck verfehlen
nie dojść do niczego	auf keinen grünen Zweig kommen
dostać kosza	einen Korb bekommen
stać na straconej pozycji	auf verlorenem Posten stehen
nie powieść się (z własnej winy)	Schliff backen
szkoda słów (nie można komuś pomóc)	jmdm. ist nicht zu raten und nicht zu helfen
nie nie wskórać	bei jmdm. keinen Blumentopf gewinnen können
nie dojść do słowa / ruchu	nicht zum Zuge kommen
szkoda czasu i atłasu	bei jmdm. ist Hopfen und Malz verloren
być piątym kołem u wozu	das fünfte Rad am Wagen sein
budować zamki na lodzie	Luftschlösser bauen
walczyć z wiatrakami	gegen Windmühlen kämpfen
wozić wodę do studni	Wasser in den Rhein / Brunnen schütten
wozić drwa do lasu	Eulen nach Athen tragen
kopać studnię, gdy się pali	einen Brunnen zudecken, wenn das Kind hineingefallen ist
trudzić się daremnie	einen Mohren weißwaschen wollen

1046 Idiome

bić głową w mur / Głową muru nie przebijesz.	mit dem Kopf durch die Wand wollen
bez składu i ładu	weder Sinn noch Verstand haben
czerpać wodę sitem	Wasser mit einem Sieb schöpfen
psu na budę się nie zdało	es war für die Katz
fiasko na całej linii	Fiasko auf der ganzen Linie
poparzyć sobie palce / sparzyć się	sich die Finger verbrennen
opalić sobie skrzydła	sich die Flügel verbrennen
utknąć w martwym punkcie	an einen toten Punkt gelangen
szukać igły w stogu siana	die Nadel im Heuhaufen suchen
praca / beczka Danaid	Danaidenfass
toż to syzyfowa praca	das ist reinste Sisyphusarbeit
trafić w dziesiątkę	ins Schwarze treffen
uzyskać najlepszy wynik	den Vogel abschießen
trafić w sedno sprawy	den Nagel auf den Kopf treffen
zrobić furorę	Furore machen
mieć wygrane	gewonnenes Spiel haben
uzyskiwać sukcesy / mieć szczęście	jmds. Weizen blüht
życzyć komuś połamania	jmdm. Hals- und Beinbruch wünschen
rozciąć węzeł gordyjski	den gordischen Knoten durchhauen
paść na urodzajną glebę	auf fruchtbaren Boden fallen
mieć ręce i nogi	Hand und Fuß haben
odnieść pełen sukces	alle Neune werfen / schieben

1046 Idiome

dojść do czegoś	es zu etw. bringen
czyjaś gwiazda wschodzi	jmds. Stern ist im Aufgehen
czyjeś akcje idą w górę	jmds. Aktien steigen
odnieść tryumf	einen Triumph davontragen
wyjść na swoje	auf seine Kosten kommen
mieć z kimś na pieńku	mit jmdm. ein Hühnchen rupfen
mieć z kimś na pieńku	mit jmdm. ein Sträußchen pflücken
mieć z kimś na pieńku	mit jmdm. den Apfel zu schälen haben
rozmówić się z kimś	mit jmdm. Deutsch reden
mieć z kimś do pomówienia	mit jmdm. ein Wörtchen reden
nakrzyczeć na kogoś	jmdm. aufs Dach steigen
przemówić komuś do rozsądku	jmdm. den Kopf zurechtrücken / -setzen
prawić morały	jmdm. die Leviten lesen
prawić komuś kazanie	jmdm. eine Gardinenpredigt halten
dać reprimendę	jmdm. eine Standpauke halten
zmyć komuś głowę	jmdm. den Kopf waschen
powiedzieć coś komuś do słuchu	jmdm. ein paar Takte erzählen
dać komu, burę	jmdm. einen Rüffel erteilen
zbesztać kogoś	jmdm. den Marsch blasen
otworzyć komuś oczy	jmdm. ein Licht aufstecken
dać komuś po głowie	jmdm. eins auf den Hut geben
postawić kogoś pod pręgierz	jmdn. an den Pranger stellen

1046 Idiome

pociągnąć kogoś do odpowiedzialności	jmdn. zur Rede stellen
dać komuś pater noster	jmdn. (tüchtig) ins Gebet nehmen
wyłąjać kogoś	jmdn. abkanzeln
nauczyć kogoś rozumu	jmdm. zeigen, was eine Harke ist
wziąć kogoś w obroty	jmdn. zur Minna machen
potępić kogoś	über jmdn. den Stab brechen
nie zostawić na kimś suchej nitki	kein gutes Haar an jmdm. lassen
nie zostawić na kimś suchej nitki	keinen guten Faden an jmdm. lassen
dać komuś po łapach	auf die Finger klopfen / schlagen
dostać burę	einen Anranzer bekommen
rozmówić się z kimś	mit jmdm. ein ernstes Wort reden
przywołać kogoś do porządku	jmdn. in die Schranken weisen
dać komuś nauczkę, (żeby popamiętał)	jmdm. einen Denkmittel gehen
wytykać kogoś palcami	mit dem Finger auf jmdn. zeigen
powiedzieć komuś parę słów prawdy	jmdm. Bescheid sagen
nauczyć kogoś moresu	jmdn. Mores lehren
dobrać się komuś do skóry	sich jmdn. kaufen
zrugać kogoś	mit jmdm. Schlitten fahren
zmieszać kogoś z błotem	jmdn. in die Pfanne hauen
potępiać w czambuł	jmdn. / etw. in Bausch und Bogen verurteilen
przemówić komuś do sumienia	jmdm. ins Gewissen reden

1046 Idiome

pochlebiać komuś	jmdm. Honig um den Bart / Mund / ums Maul schmieren
mówić po czyjejs myśli	jmdm. nach dem Mund reden
nadskakiwać komuś	jmdm. um den Bart gehen
pod niebiosa	jmdn. / etw. in den Himmel heben
nie mieć słów uznania	über jmdn. / etw. des Lobes voll sein
wyrażać się o czymś w superlatywach	jmdn. / etw. in den höchsten Tönen loben
chwalić kogoś bardzo	jmdn. über den grünen Klee loben
prawić komplementy	Süßholz raspeln
pieć hymn pochwalny na czyjaś cześć	ein Loblied auf jmdn. / etw. singen
prawić komuś komplementy	jmdm. auf die süße Tour kommen
przymilać się do kogoś	sich bei jmdm. lieb Kind machen
coś komuś pochlebia	etw. geht jmdm. glatt runter
kadzić komuś	jmdm. Weihrauch streuen
drzeć ze strachu	vor Angst zittern
umierać ze strachu	vor Angst sterben
drzeć jak osika	wie Espenlaub zittern
gorąco się komuś robi (ze strachu)	jmdm. ist heiß und kalt
serce uciekło komuś w pięty	jmdm. rutscht / fällt das Herz in die Hose
bać się kogoś jak ognia	vor jmdm. Gamaschen / Manschetten haben
napędzić komuś stracha	jmdm. Angst einjagen
włosy stają mu dęba	jmdm. stehen die Haare zu Berge

1046 Idiome

ktoś dostaje gęsiej skórki	jmdn. überläuft eine Gänsehaut
mieć pietra	Dampf vor etw. kriegen
nogi się pod kimś uginają	in die Knie gehen
schować się do mysiej dziury	sich in ein Mauseloch verkriechen
ośłupieć ze strachu	zur Salzsäule erstarren
bać się okropnie	in tausend Ängsten schweben
położyć uszy po sobie	die Ohren anlegen
oblać się zimnym potem	Blut und Wasser schwitzen
mieć stracha	kalte Füße bekommen / kriegen
obawiać się	in Angst und Sorge sein
z trwogą i drżeniem	mit Zittern und Zagen
z duszą na ramieniu	mit Hangen und Bangen
strach kogoś ogarnia	angst und bange werden
narobić w spodnie ze strachu	die Hosen (gestrichen) voll haben
zajęcze serce	ein Angsthase / Hasenfuß sein
mieć tremę	Lampenfieber haben
zapędzić kogoś w kozi róg	jmdn. ins Bockshorn jagen
ciarki kogoś przechodzą	jmdm. läuft es kalt den Rücken her-, hinunter
włos się komuś jeży na głowie	jmdm. sträuben sich die Haare
włos się jeży na głowie	jmdm. stehen die Haare zu Berge
bać się jak diabeł święconej wody	sich wie der Teufel vor dem Weihwasser fürchten
krew krzepnie w żyłach	jmdm. erstarrt das Blut in den Adern

1046 Idiome

przeszywa strachem do szpiku kości	etw. fährt jmdm. in die Knochen
być w różowym nastroju	jmdm. hängt der Himmel voller Geigen
serce skacze komuś z radości	jmdm. hüpf das Herz vor Freude
serce bije szybciej (z radości)	jmds. Herz schlägt höher
aż się serce śmieje	da lacht einem das Herz im Leibe
panuje szczęście i radość	es herrscht Glück und Freude
cieszyć się jak dziecko	sich freuen wie ein Schneekönig
robić coś z sercem	etw. mit Lust und Liebe machen
mieć zadowolenie z czegoś	an etw. Lust und Freude haben
nie posiadać się z radości	außer Rand und Band sein
być upojonym radością	ganz aus dem Häuschen sein
podskoczyć z radości	einen Luftsprung machen (vor Freude)
wyskoczyć pod sufit z radości	an die Decke springen (vor Freude)
nie mieć grosza przy duszy	auf dem Trockenen sitzen
mieć pustki w kasie	mager / knapp bei Kasse sein
pustki w sakiewce	bei jmdm. ist Ebbe
biedny jak mysz kościelna	arm wie eine Kirchenmaus sein
nie mieć co do garnka włożyć	nicht das Salz zum Brot haben
przymierać głodem	am Hungertuch nagen
zejść na dziady / pójść na żebry	am Bettelstab gehen
zaciskać pasa	den Gürtel enger schnallen
nie mieć więcej pieniędzy	auf dem Pfropfen sitzen

1046 Idiome

klepać biedę	an Dalles leiden
biedować	sein Dasein fristen
nie opływać w bogactwa	nicht mit Glücksgütern gesegnet sein
odejmować sobie od ust	sich etw. vom Munde absparen
gonić resztkami	den Futterkorb höher hängen müssen
nie mieć złamanego szeląga	keinen roten Heller haben
nie mieć całej koszuli na grzbiecie	kein ganzes Hemd mehr auf dem Leibe haben
nie mieć życia usłanego różami	nicht auf Rosen gebettet sein
tonąć w długach	jmdm. steht das Wasser bis zum Halse
żyć w biedzie i w nędzy	in Not und Sorge leben
znosić głód i niedostatek	Hunger und Kummer leiden
pustki w sakiewce	arm am Beutel sein
gonić ostatkami	auf dem letzten Loch pfeifen
tkwić po uszy w długach	tief in der Kreide sitzen
nie móc końca z końcem powiązać	es fehlt an allen Ecken und Enden
głodować	Kohldampf schieben
nie przelewa się	bei jmdm. ist Schmalhans Küchenmeister
biedaczysko	armer Schlucker
chudy rok	ein mageres Jahr
nie móc sobie na wiele pozwolić	keine großen Sprünge machen können
mieć pieniędzy jak lodu	Geld wie Heu haben
być przy forsie	bei Gelde sein / gut bei Kasse sein

1046 Idiome

opływać w dostatki	im Gelde / Fett schwimmen
żyć w dostatku	in Glück und Wohlstand leben
używać w pełni uciech życia	in Saus und Braus leben
żyć na wielką stopę	auf großem Fuß leben
mieć pod dostatkiem	etw. in Hülle und Fülle haben
jak u Pana Boga za piecem	wie Gott in Frankreich leben
jak pączek w maśle	wie die Made im Speck leben
mieć raj na ziemi	den Himmel auf Erden haben
czuć się jak w siódmym niebie	sich wie im (siebenten) Himmel fühlen
urodzić się pod szczęśliwą gwiazdą	unter einem glücklichen Stern geboren sein
wygrać los na loterii	das große Los gezogen haben
szczęście się do kogoś uśmiecha	Fortuna lächelt jmdm.
być szczęściarzem	ein Glückskind (Glückspilz) / Sonntagskind sein
mieć szczęśliwą rękę	eine glückliche Hand haben
podstawić komuś nogę	jmdm. ein Bein stellen
rzucać kłody pod nogi	jmdm. Knüppel zwischen die Beine werfen
rzucać komuś kamienie pod nogi	jmdm. Steine in den Weg legen
pomieszać komuś szyki	jmdm. den Fahrplan / das Rezept / das Konzept verderben
pokrzyżować plany	jmdm. einen Strich durch die Rechnung machen
pokrzyżować zamiary	jmdm. die Suppe versalzen
udaremnić czyjeś plany / odciąć od czegoś	jmdm. das Wasser abgraben

1046 Idiome

ukrócić czyjś proceder	jmdm. das Handwerk legen
hamować coś	einen Hemmschuh anlegen
położyć tamę czemuś	einer Sache einen Riegel vorschieben
nie dopuścić do czegoś	den ganzen Betrieb aufhalten
wejść komuś w paradę	jmdm. in die Parade fahren
wejść komuś w drogę	jmdm. ins Gehege / in die Quere kommen
stać komuś na drodze	jmdm. im Wege stehen
zastawiać na kogoś pułapkę	jmdm. eine Falle stellen
kopać pod kimś dołki	jmdm. eine Grube graben
być kulą u nogi	jmdm. etw. ans Bein binden
podciąć komuś skrzydła	jmdm. die Flügel beschneiden
pozbawić kogoś argumentów	jmdm. den Wind aus den Segeln nehmen
zamknąć komuś drogę	jmdm. den Weg versperren
pokrzyżować czyjeś szyki	jmdm. die Tour vermässeln
odciąć komuś odwrót	jmdm. die Rückkehr abschneiden
sypać piasek w tryby	Sand ins Getriebe streuen
mieszać się w sprawy innego zawodu	jmdm. ins Handwerk pfuschen
wyciągnąć pomocną dłoń	jmdm. unter die Arme greifen
pomóc przy pracy	(selbst mit) Hand anlegen
wspomagać kogoś	jmdm. in die Hände arbeiten
pójść komuś na rękę	jmdm. zur Hand gehen
utorować komuś drogę	jmdm. den Weg ebnen

1046 Idiome

postawić kogoś na nogi	jmdm. auf die Beine helfen
wspomóc kogoś w potrzebie	jmdm. über den Berg helfen
wyświadczyć komuś przysługę	jmdm. einen Dienst erweisen
kruszyć kopię o kogoś / coś	eine Lanze für jmdn. / etw. brechen
wyciągnąć z rynsztoka	jmdn. aus der Gosse ziehen
trzymać czyjąś stronę	jmdm. die Stange halten
trzymać czyjąś stronę	für jmdn. Partei ergreifen
pójść za kimś w ogień	für jmdn. durchs Feuer gehen
dać sobie rękę uciąć za kogoś	für jmdn. die Hand ins Feuer legen
wstawić się za kimś	sich für jmdn. ins Mittel legen
zabezpieczać (komuś) tyły	jmdm. den Rücken decken / frei halten
wspierać kogoś słowem i czynem	jmdm. mit Rat und Tat beistehen
dać komuś gwiazdkę z nieba / przychylić niebiosą	jmdm. die Sterne vom Himmel holen
czytać każde życzenie z oczu	jmdm. jeden Wunsch von den Augen ablesen
pomagać komuś wspaniałomyślnie	jmdm. goldene Brücken bauen
być prawą ręką	jmds. rechte Hand sein
być gotowym do pomocy	das Herz auf dem rechten Fleck haben
wstawić się za kimś dobrym słowem	ein gutes Wort für jmdn. einlegen
trzymać kogoś w ryzach	jmdn. im Zaum halten
trzymać kogoś w karbach	jmdn. in Zucht halten
trzymać kogoś w szachu	jmdn. in Schach halten
wziąć w cugle	jmdn. an die Kandare nehmen

1046 Idiome

wywierać na kogoś nacisk	jmdn. unter Druck setzen
mieć kogoś w garści	jmdn. im Griff / in der Hand haben
przycisnąć kogoś do muru	jmdn. an die Wand drücken
zamknąć komuś usta	jmdm. den Mund stopfen
trzymać kogoś krótko	jmdn. kurzhalten
przystawić komuś broń do skroni	jmdm. die Pistole auf die Brust setzen
mieć nóż na gardle / przystawić komuś nóż do gardła	jmdm. das Messer an die Kehle setzen
wodzić kogoś na pasku	jmdn. am Gängelband halten / haben / führen
mieć kogoś w swojej mocy	jmdn. in der Gewalt haben
narzucić komuś swoje zdanie	jmdm. seine Meinung aufdrängen
nałożyć komuś jarzmo	jmdm. ein Joch auferlegen
założyć komuś kajdanki	jmdm. Handschellen anlegen
aresztować kogoś	jmdn. dingfest machen
zapędzić kogoś w kozi róg	jmdn. ins Bockshorn jagen
naciskać na kogoś	jmdm. auf dem Leder knien / der Seele / den Nähten
siedzieć komuś na karku	jmdm. im Nacken / auf der Pelle sitzen
musieć wykonać niewdzięczne zadanie	in den sauren Apfel beißen müssen
pić piwo, którego się sobie nawarzyło	die Suppe auslöffeln müssen, die man sich eingebrockt hat
wolny jak ptak	frei wie ein Vogel
dać komuś wolną rękę	jmdm. freie Hand lassen
na wolnej stopie / z wolnej stopy	auf freiem Fuß

1046 Idiome

nie stać na drodze / dać odpust	einer Sache freien Lauf lassen
wolny od wszelkich obowiązków	aller Pflichten ledig sein
puścić na wolność	jmdn. auf freien Fuß setzen
mieć wolną rękę	den Rücken frei haben
swoboda ducha	Freiheit des Geistes
pozwolić się komuś rządzić / gospodarzyć po swoim	jmdn. schalten und walten lassen
z własnej woli	aus freien Stücken
spocząć na laurach	(sich) auf seinen Lorbeeren ausruhen
niezbyt się wysilać	sich kein Bein ausreißen
siedzieć beczynnie	die Hände in den Schoß legen
być na czyimś utrzymaniu	die Beine / Füße unter den Tisch st(r)ecken
zbijać bąki	Däumchen drehen
leżeć do góry brzuchem	auf der faulen Haut liegen
leżeć do góry brzuchem / leżeć bykiem	auf der Bärenhaut liegen
nie przemęczać się zbytnio	eine ruhige Kugel schieben
bumelować	blaumachen
nie kiwnąć / ruszyć palcem	keinen Finger krumm machen / rühren
leniwy jak pies	faul wie die Sünde / Pest sein
być próżniakiem	ein Faulpelz sein
gapić się beczynnie	Maulaffen feilhalten
śmierzący leń	vor Faulheit stinken

1046 Idiome

nie skreślić słowa	keinen Strich getan haben
zwlekać z czymś	etw. auf die lange Bank schieben
zawiesić coś na kołku	etw. an den Nagel hängen
objąć się cały boży dzień	dem lieben Gott den Tag stehlen
siedzieć z założonymi rękami	mit verschränkten Armen dasitzen
zakasać rękawy	die Ärmel hochkrempeln
mieć pełne ręce roboty	alle Hände voll zu tun haben
tkwić po uszy w pracy	bis über den Kopf in Arbeit stecken
zabrać się z zapalem do pracy	tüchtig ins Zeug / Geschirr gehen
zabrać się do dzieła	sich in die Riemen legen
pracować pełną parą	mit Dampf arbeiten
wykonać całą pracę	ganze Arbeit geleistet haben
pracować, aż skóra trzeszczy	arbeiten, bis dass die Schwarte kracht
nie szczędzić sił	Raubbau mit seinen Kräften treiben
co sił	was das Zeug hält
pracować ręką w rękę	Hand in Hand arbeiten
w pocie czoła	im Schweiß seines Angesichts
nie spocząć, dopóki ...	nicht ruhen und nicht rasten, bis ...
bez odpoczynku	ohne Rast und Ruh'
przysiąść fałdów	sich auf den Hosenboden setzen
być najlepszym pracownikiem	das beste Pferd im Stall sein
pracowity jak mrówka / pszczoła	fleißig wie eine Ameise / Biene sein

1046 Idiome

na siłę / jak dziki osioł (pracować)	auf Teufel komm raus (schuften)
komuś puchnie głowa	jmdm. raucht der Kopf
harować jak koń	arbeiten wie ein Pferd
pracować na pełnych obrotach	mit Hochdruck arbeiten
pracować za dwóch	für zwei arbeiten
ze wszelkich sił	nach Leibeskräften
stanąć na wysokości zadania	auf Draht sein
brak komuś tchu	außer Atem sein
robotą pali się w rękach	(fleißig) die Hände regen / rühren
być w niedyspozycji	nicht ganz auf der Höhe sein
nie być w dobrym stanie zdrowia	nicht im Schuss sein
doprawić się	sich den Rest holen
czuć się jak połamany	sich wie gerädert fühlen
skręcać się z bólu	sich vor Schmerzen krümmen
odczuwać silny ból / aż mu się gwiazdy pokazały	die Engel singen hören
czuć się podle	sich hundeelend / hundsmiserabel fühlen
nie czuć sił w kościach	keine Kraft in den Knochen haben
nie móc się utrzymać na nogach	sich kaum noch auf den Beinen halten können
ból chodzi po kościach / łamie kogoś w kościach	etw. sitzt (steckt) jmdm. in den Knochen
być chorym / padać na pysk (z przemęczenia)	auf der Nase / Plauze / Schnauze liegen (derb)
być przykutym do łóżka	ans Bett gefesselt sein
leżeć w łóżku (chorować)	das Bett hüten

1046 Idiome

być umierającym	im Sterben liegen
być umierającym / ostatnie tchnienia	in den letzten Zügen liegen
na łożu śmierci	auf dem Sterbebett
walczyć ze śmiercią	mit dem Tode ringen
lbyć jedną nogą na drugim świecie / stać jedną nogą w grobie	mit einem Bein / Fuß im Grabe stehen
mieć coś z płucami	es auf der Lunge haben
choroba angielska / krzywica	englische Krankheit
zdrów jak ryba	gesund wie ein Fisch im Wasser
być zdrowym	auf dem Damm / Posten / fit sein
być w dobrej formie	(gut) in Form sein
cieszyć się dobrym zdrowiem	sich guter Gesundheit erfreuen
tryskać zdrowiem	vor Gesundheit strotzen
mieć końskie zdrowie	eine Pferdegesundheit haben
mieć żelazne zdrowie	eine Bärennatur haben
stanąć na nogi	wieder auf die Beine kommen
czuć się jak nowo narodzony	sich wie neugeboren fühlen
trzymać się dobrze	sich gut halten
mówić bez przestanku	ohne Punkt und Komma reden
mówić bez końca	wie ein Wasserfall reden
mówić jak katarynka / jak nakręcony	wie aufgezogen reden
wypluwać sobie płuca	sich die Kehle / Lunge aus dem Halse / Leibe schreien

1046 Idiome

być napastliwym w słowach	eine dicke / große Lippe riskieren
łamać sobie język / mówić łamanym językiem	sich die Zunge brechen / radebrechen
mieć potoczysty styl	einen flüssigen Stil haben
mieć cięty język	eine spitze Zunge haben
mieć niewyparzoną gębę	einen großen Mund / eine große Klappe / Schnauze haben (derb)
używać wielkich słów	das große Wort führen
otworzyć usta	den Mund aufmachen / auf tun
przesadzać, wychwalać	den Mund voll nehmen
walić prosto z mostu	reden, wie einem der Schnabel gewachsen ist
wiercić komuś dziurę w brzuchu	jmdm. Löcher / ein Loch in den Bauch reden / fragen
opowiadać długo i szeroko	über etw. lang und breit reden
mówić zwięźle	sich kurz fassen
krótko i zwięźle	kurz und bündig
wydzierać się	den Mund / das Maul aufreißen
strzępić język	sich den Mund fusselig reden
jest na ustach wszystkich	etw. ist in aller Munde
przechodzi z ust do ust	etw. geht von Mund zu Mund
wyjąć (coś komuś) z ust	jmdm. das Wort aus dem Mund nehmen
wpaść komuś w słowo	jmdm. ins Wort fallen
pleść koszałki opałki	leeres Stroh dreschen
mówić potoczyście / jak z książki	wie ein Buch reden

1046 Idiome

zacierzewić się w dyskusji	sich die Köpfe heiß reden
mleć ozorem	eine Schnattergans sein
ważyć każde słowo	jedes Wort auf die Goldwaage legen
mruczeć coś pod nosem	etw. in seinen Bart (hinein) brummen / murmeln
z marszu (bez przygotowania)	aus dem Stegreif reden
nagadać się, że aż ręce bołą / mówić na migi	mit Händen und Füßen reden
milczeć jak grób	wie ein Grab schweigen
zamykać usta na siedem pieczęci milczenia	in sieben Sprachen schweigen
milczeć jak ryba	stumm wie ein Fisch sein
milczeć jak zakłęty	ein Schloss vor dem Mund haben
trzymać język za zębami	reinen Mund halten
zamknąć gębę / dziób / pysk / mordę / jadaczkę	den Mund / Schnabel / Klappe / Rand / Maul / Schnauze / Fresse halten
nie szepnąć ani słowa	kein (nicht ein) Sterbenswort sagen
nie odezwać się ani słowem / skwitować milczeniem	kein Wort über etw. verlieren
zachować milczenie	sich in Schweigen hüllen
milczeć / przestać nadawać	Sendepause haben
nie móc wykrztusić słowa / to nie przejdzie mi przez usta	etw. nicht über die Lippen bringen
ugryźć się w język	sich auf die Zunge beißen
bez zbędnych słów	nicht viel / viele Worte machen
nie pisnąć słówka	keinen Pieps sagen
ani be, ani me	weder Gicks noch Gacks sagen

1046 Idiome

nie wspomnieć ani słówkiem	etw. mit keiner Silbe verraten / erwähnen
trzymać język na wodzy	die Zunge im Zaum halten
lepiej sobie odgryźć język	sich lieber die Zunge abbeißen
nie wydobyć z siebie głosu	keinen Ton herausbringen
mieć serce na dłoni	das Herz auf der Zunge haben / tragen
mówić, co komu leży na wątrobie	frei von der Leber weg sprechen / reden
mówić prawdę bez ogródek / nie dusić w sobie	aus seinem Herzen keine Mördergrube machen
nie owijać w bawełnę	kein Blatt vor den Mund nehmen
otworzyć przed kimś serce	jmdm. sein Herz ausschütten
powiedzieć komuś szczerą prawdę	jmdm. reinen Wein einschenken
powiedzieć prosto w oczy	mit jmdm. Deutsch reden
wygarnąć komuś całą prawdę	jmdm. etw. an den Kopf werfen
powiedzieć prosto w oczy	jmdm. etw. ins Gesicht sagen
cisnąć prawdą w twarz	jmdm. etw. auf den Kopf zusagen
odkryć karty	die Karten aufdecken
grać w otwarte karty	mit offenen Karten spielen
walczyć z otwartą przyłbicą	mit offenem Visier kämpfen
powiedzieć, co komu leży na sercu	seinem Herzen Luft machen
powiedzieć, co komuś leży na sercu	nicht an Herzdrücken sterben
nazywać rzeczy po imieniu	das Kind beim rechten Namen nennen
nie kryć się z czymś	mit etw. nicht hinter dem Berg halten
wyświetlić komuś coś	jmdm. ein Licht aufstecken

1046 Idiome

wyjawić swoje zdanie	Farbe bekennen
wyznać otwarcie	etw. frank und frei bekennen
z ręką na sercu	Hand aufs Herz
naga prawda	die nackte Wahrheit
przed całym światem	vor aller Welt
odsłonić prawdziwe oblicze	sein wahres Gesicht zeigen
zdząć maskę	die Maske fallen lassen
otworzyć komuś oczy	jmdm. die Augen öffnen
zdząć komuś bielmo z oczu	jmdm. den Star stecken
wyjawić tajemnicę	die Katze aus dem Sack lassen
bez ogródek	ohne alle Umschweife
o tym już wróble na dachu ćwierkają	das pfeifen schon die Spatzen von den Dächern
być zamkniętym w sobie	verschlossen sein
nie zdradzać się z uczuciami	nicht aus sich herausgehen
nie odkrywać kart	sich nicht in die Karten sehen / gucken lassen
zamknąć przed kimś swe serce	vor jmdm. sein Herz verschließen
wyciągać każde słowo	jmds. Wort abkaufen müssen
dawać delikatnie do zrozumienia	jmdm. etw. durch die Blume sagen
kryć się ze swoją wiedzą / umiejętnościami	sein Licht unter den Scheffel stellen
pod osłoną nocy	wie Nacht und Nebel
w cztery oczy	unter vier Augen
skrycie	in aller Heimlichkeit

1046 Idiome

być niedotykaliskim	ein Rührmichnichtan sein
usunąć coś z pola widzenia	unter den Teppich kehren
pokryć milczeniem	mit dem Mantel der Verschwiegenheit zudecken
otoczyć coś tajemnic	einen Schleier über etw. breiten
wybierać się w drogę	sich auf den Weg machen
komu w drogę, temu czas / wyjść	sich auf die Beine / Socken / Strümpfe machen
udać się w drogę / wyjść	sich aus dem Staub(e) machen
wziąć nogi za pas	die Beine unter die Arme nehmen
wziąć nogi za pas	die Beine in die Hand nehmen
pójść w siną dal	das Weite suchen
wynieść się po angielsku / bez słowa	sich englisch empfehlen
wymknąć się cichem	sang- und klanglos verschwinden
chodzić na paluszkach	auf Zehenspitzen gehen
ulotnić się	den Abflug / die Fliege / Mücke machen
dać drapak	die Kurve kratzen
pokazać pięty	Fersengeld geben
zrejterować / uciec w popłochu	das Hasenpanier ergreifen
wymknąć się z rąk	durch die Lappen gehen
dać dyla	Reißaus nehmen
ratować się ucieczką	sein Heil in der Flucht suchen
zwiąć	Leine ziehen
biegać jak szalony	wie ein Irrer / die Irren rennen

1046 Idiome

pomknąć jak strzała	wie ein Pfeil davoneilen
wystrzelić jak rakieta	wie eine Rakete absausen
wyrywać się aż się kurzy	ausreißen wie Schafleder
pieszo	zu Fuß
pieszo	auf Schusters Rappen
na czworakach	auf allen Vieren
chodzić jak bocian na szczydłach	wie der Storch im Salat gehen
iść gęsiego	im Gänsemarsch gehen
biegiem marsz	im Laufschrift marsch
świńskim truchtem	im Schweinsgalopp
kaczy chód / chodzić jak kaczka	wie eine Ente watscheln
iść jakby kij połknął	gehen als hätte man einen Besenstil verschluckt
chodzić za kimś jak cień	jmdm. wie ein Schatten folgen
zrobić mały wypad	einen Abstecher machen
puścić w ruch	etw. in Gang setzen
sprawa rusza z miejsca	der Stein kommt ins Rollen
uchodzić sobie nogi do kolan (za czymś)	sich die Füße / Beine / Hacken nach etw. ablaufen
zdzierać nogi	sich die Schuhsohlen nach etwas ablaufen
rozprostować nogi	sich die Beine vertreten
popędzić kogoś / pogonić komuś kota	jmdm. Beine machen
krok za krokiem	Schritt für Schritt
iść ramię w ramię	Arm in Arm gehen

1046 Idiome

z miejsca na miejsce	von Ort zu Ort
iść łeb w łeb	Kopf an Kopf rennen
tam i z powrotem	hin und her
tam i z powrotem	hin und zurück
tam i z powrotem	auf und ab
ruch tam i z powrotem	das Kommen und Gehen
wzdłuż i wszerz	kreuz und quer
na przełaj	feldein, feldaus
przez pola i lasy	durch Wald und Feld / Flur gehen
przez góry i lasy	über Wald und Stein
być na nogach	auf den Beinen sein
być w rozjazdach	auf Achse sein
być dobrym piechurem	gut zu Fuß sein
spać jak zabity / suseł / kamiennym snem	wie ein Toter / Murmeltier / Stein / Sack / Ratz schlafen
spać snem sprawiedliwego	den Schlaf des Gerechten schlafen
spoczywać w objęciach Morfeusza	in Morpheus' Armen liegen / ruhen
wskoczyć do łóżka	in die Federn / Klappe / Falle gehen
pójść do łóżeczka	in die Heia gehen
uciąć sobie drzemkę	ein Nickerchen machen
przyłożyć głowę do poduszki	sich aufs Ohr legen
udać się na spoczynek	sich zur Ruhe begeben

1046 Idiome

spać	sich von innen begucken
spać	an der Matratze horchen
spać (chrapać)	einen einziehen
spać słodko	süß und seelig schlafen
cisza jak makiem zasiał	mucksmäuschenstill sein
cicho jak w groble	totenstill sein
cicho, że słyszać brzęczenie muchy	so still, dass man eine Stecknadel fallen hören konnte
nie ma ani wietrzyka	kein Lüftchen rührt sich
tracić nerwy	die Nerven verlieren
wychodzić z siebie	ganz aus dem Häuschen sein
rozzłościć się	in Harnisch geraten
być oburzonym / wściekłym	in Fahrt sein
zzielaniec ze złości	sich grün und blau / gelb ärgern
zsiniec ze złości	sich schwarz ärgern
złościć się	sich die Krätze an den Hals ärgern
krew napływa komuś do twarzy	rot sehen
być czerwonym ze wściekłości	rot vor Wut sein
wściekać się ze złości	Wut im Bauch haben
złość / żółć zalewa kogoś	jmdm. kommt die Galle hoch
wściekłość kogoś ogarnia	jmdm. geht der Hut hoch
pękać ze złości	jmdm. platzt der Kragen

1046 Idiome

złość w kimś się zbiera	jmdm. schwillt der Kamm
kończy się czyjaś cierpliwość	jmdm. reißt die Geduld
giez kogoś uciął / osa kogoś ukąsiła	jmdm. ist eine Laus über die Leber gelaufen
pienić się ze złości / ziać złością	Gift und Galle spucken
złość w kimś wrze	auf dem Siedepunkt sein
złość gotuje się w kimś	auf achtzig sein
wybuchnąć ze złości	in die Luft gehen
zgrzytać zębami	mit den Zähnen knirschen
coś dotyka kogoś do żywego	etw. geht jmdm. unter die Haut
wściec by się można	es ist, um auf die Bäume zu klettern
wściec by się można	es ist, um an den Wänden hochzugehen / die Wände hochgehen
oszaleć można	das ist zum Verrücktwerden / Mäusemelken
doprowadzić kogoś do białej gorączki	jmdn. zur Weißglut bringen
doprowadzić kogoś do złości	jmdn. auf die Palme / auf den Baum / in Fahrt bringen
napsuć komuś nerwów	jmdm. eine Schur antun
dopiec komuś do żywego	jmdn. bis aufs Blut ärgern
wyprowadzić kogoś z równowagi	jmdn. aus den Gleichgewicht bringen
trzymać kogoś w napięciu	jmdn. in Atem halten
psuć (komuś) krew	böses Blut machen
czerwona płachta (na byka)	ein rotes Tuch
działać komuś na nerwy	etw. geht jmdm. auf die Nerven / auf den Wecker

1046 Idiome

dolewać oliwy do ognia	Öl ins Feuer gießen
wychodzić z siebie	aus der Haut fahren
wychodzić z siebie	aus dem Anzug steigen
cisza przed burzą	die Ruhe vor dem Sturm
zachować zimną krew	kaltes Blut bewahren
zachować pozory / twarz	das Gesicht wahren
trzymać nerwy na wodzy	die Nerven behalten
zachować spokój	die Fassung behalten
bez drgnienia powiek	keine Miene verziehen
panować nad sobą	Herr seiner selbst sein
panować nad sobą	die Herrschaft über sich selbst behalten / bewahren
panować nad zmysłami	die fünf / sieben Sinne zusammen behalten
mieć nerwy jak postronki	Nerven wie Bindfäden haben
mieć żelazne nerwy	eiserne Nerven haben
z kamienną twarzą	steinernen Gesichts
olimpijski spokój	olympische Ruhe
stoicki spokój	stoische Ruhe
nie reagować na złość, zarzuty, krytykę	ein dickes Fell haben
nie tracić głowy	den Kopf oben behalten
zamknąć oczy na wieki	die Augen schließen
wyzionąć ducha	seine Seele aushauchen

1046 Idiome

oddać ducha	seinen Geist aufgeben
pożegnać się z tym światem	das Zeitliche segnen
złożyć ciało w grobie	die sterbliche Hülle ablegen
udać się na wieczny spoczynek	zur ewigen Ruhe / in die Ewigkeit / in den ewigen Frieden eingehen
opuścić ten ten świat	die Welt verlassen
zejść z tego świata	aus der Welt gehen
wydać ostatnie tchnienie	den letzten Hauch von sich geben
przenieść się na drugi świat	den Acheron / Jordan überqueren
zejść do grobu	zu Grabe / in die Grube fahren
zakończyć swój żywot	seine Tage beschließen
pójść do grobu	den Weg allen Fleisches / alles Irdischen gehen
przenieść się na tamten świat	über den Bach springen
przenieść się do wieczności	sich zu den Vätern versammeln
zejść ze sceny życia	von der Bühne des Lebens abtreten
przenieść się do krainy wiecznych łowów	in die ewigen Jagdgründe eingehen
wyciągnąć nogi	alle Viere von sich strecken
gryźć ziemię	ins Gras beißen
umrzeć	den Löffel abgeben
wąchać kwiatki od spodu	die Radieschen von unten besehen
kwiatki na kimś rosną	der grüne Rasen deckt jmdn. zu
(założyć) dębową jesionkę	in die Bretter gehen

1046 Idiome

już go o nic głowa nie boli	jmdn. tut kein Zahn mehr weh
spoczywać w ziemi	jmd. liegt unter der Erde
stracić życie	ums Leben kommen
wybiła czyjaś ostatnia godzina	jmds. letzte Stunde hat geschlagen
stanął czyjś zegar życia	jmds. Uhr ist abgelaufen
spać snem nieprzespanym	den letzten / ewigen Schlaf schlafen
ostatnia droga	der letzte Weg
doczesne szczątki	die sterblichen Überreste
umrzeć śmiercią bohaterską	den Heldentod sterben
być w objęciach śmierci	des Todes sein
kostucha	Freund Hein
ujrzeć światło dzienne	das Licht der Welt erblicken
przyjść na świat	auf die Welt kommen
urodzić się pod szczęśliwą gwiazdą	unter einem glücklichen Stern / Planeten geboren sein
urodzić się ze złotą łyżką w gębie (przestarzałe)	mit dem goldenen Löffel im Munde geboren sein (veraltet)
być w czepku urodzonym	auf der Sonnenseite des Lebens geboren sein
narodziny dziecka	ein freudiges Ereignis
urodzić dziecko	ein Kind bekommen
być w odmiennym stanie	in anderen Umständen sein
być przy nadziei	guter Hoffnung sein
być przy nadziei	in Hoffnung sein

1046 Idiome

nosić dziecko pod sercem	ein Kind unter dem Herzen tragen
być w błogosławionym stanie	gesegneten Leibes sein
być w połogu / rodzić	in die Wochen kommen
przyszła matka / kobieta brzemienna	werdende Mutter
wyprowadzić kogoś na tamten świat	jmdn. ins Jenseits befördern
zabić kogoś	jmdn. um die Ecke bringen
zabić (mieczem)	jmdn. über die Klinge springen lassen
sprzątnąć kogoś	jmdn. aus dem Weg räumen
załatwić kogoś	jmdn. fertig / kalt machen
skrócić kogoś o głowę	jmdn. um einen Kopf kürzer machen
mieć kogoś na sumieniu	jmdn. auf dem Gewissen haben
skończyć z kimś	jmdm. den Garaus machen
zadać komuś śmiertelny cios	jmdm. den Todesstoß versetzen
przelewać krew	Blut vergießen
mieć ręce splamione krwią	an jmds. Händen klebt Blut
mieć ręce splamione krwią	Blut an den Händen haben
odebrać sobie życie	sich das Leben nehmen
skończyć ze sobą	seinem Leben ein Ende machen
targnąć się na własne życie	Hand an sich legen
umrzeć z własnej ręki	von eigener Hand sterben
nie ma mowy	das kommt nicht in Frage
nie ma co gadać	das kommt nicht auf die Platte

1046 Idiome

za nic w świecie	um / für nichts in der Welt
za żadne skarby świata	nicht für Geld und gute Worte
jak świat światem	nie und nimmer
nic a nic	ganz und gar nicht
ani trochę	nicht im Mindesten / Geringsten
ani trochę	kein Stück
ani na jotę	kein Jota
nigdy w życiu	nie im Leben
ale gdzie tam	ach wo
dobrze sobie	von wegen
ani na milimetr	um keinen Fingerbreit
ani na milimetr / ani na włos	nicht um Haaresbreite
za żadną cenę	um keinen Preis
w żadnym wypadku	unter keinen Umständen
ani mowy nie ma	kein Gedanke
ani trochę	keine Spur / nicht die Spur
nie podobnego	nichts dergleichen
Boże broń!	Gott behüte / bewahre
nigdy w życiu	beileibe nicht
w żaden sposób	in keinsten Weise
w żadnym razie	einmal und nie wieder

1046 Idiome

jak będą dwie niedziele w kupie	wenn Ostern und Pfingsten auf einen Tag fallen / zusammenfallen
jak będą dwie niedziele w kupie	zu Pfingsten auf dem Eise
na święty nigdy	am St. Nimmerleinstag
jak będzie gwiazdka w maju	wenn die Böcke lammen
żadna siła mnie nie zmusi	keine zehn Pferde bringen mich dazu
niech ja w domu nie nocuję, jeśli ...	ich will Meier / Emil heißen, wenn ...
niech mnie kule biją, jeśli ... / niech mnie diabli wezmą, jeśli ...	ich will des Teufels sein, wenn ...
niedoczekanie twoje	da kannst du lange warten
nigdy za żywota	all mein Lebtag nicht
w żadnym wypadku	auf keinen Fall
a jakże	und ob
jeszcze jak	und wie
za wszelką cenę	um jeden Preis
bez pytania	ohne Frage
niewątpliwie	ohne jeden Zweifel
to nie podlega dyskusji	das steht außer Frage
w każdym razie	auf jeden Fall
pod każdym względem	in jeder Hinsicht
pewne jak amen w pacierzu	etw. ist so sicher wie das Amen in der Kirche
dać swoje pozwolenie	ja zu etw. sagen
godzić się ze wszystkim / przytakiwać	Ja und Amen sagen

1046 Idiome

pewne jak dwa razy dwa cztery	sicher wie zwei mal zwei vier ist
skinąć głową / przytakiwać	mit dem Kopf nicken
co do tego możesz być pewny	darauf kannst du Gift nehmen
chudy jak szkielet / szczapa	dürr wie ein Skelett / eine Spindel
smukły jak topola	schlank wie eine Tanne
cienki jak nitka	dünn wie ein Faden
gruby jak beczka	dick wie eine Tonne
blady jak trup	bleich wie der Tod
blady jak kreda / płótno	weiß wie Kreide / ein Leinentuch
czerwony jak indor	rot wie ein Truthahn
wysoki jak tyka	lang wie eine Bohnenstange
drażgał	ein langer Laban / Lulatsch
słusznego wzrostu	von hohem Wuchs
chłop jak dąb	ein Kerl wie ein Baum
silny jak niedźwiedź	stark wie ein Bär
silny jak Herkules	Kräfte haben wie Herkules
mieć krzepę	Mumm in den Knochen haben
słaby jak mucha	matt wie eine Fliege
karzełek	kleiner Zwerg
być słabeuszem	eine halbe Portion sein
cień samego siebie	nur noch der Schatten seiner selbst
skóra i kości / tylko skóra i kość	nur noch Haut und Knochen sein

1046 Idiome

brzydki jak nieszczęście	hässlich wie die Sünde
brzydkie kaczątko	ein hässliches Entlein
(wyglądać) jak krew z mlekiem	wie Milch und Blut
wyglądać jak młody bóg	wie ein junger Gott aussehen
być ślicznym jak obrazek / jak z obrazka	bildschön sein
kwitnąco wyglądać	wie das blühende Leben aussehen
być w kwiecie wieku	in der Blüte des Lebens sein
w sile wieku	in den besten Jahren
w matuzalemowym wieku	alt wie Methusalem
próchno się z kogoś sypie	bei jmdm. rieselt schon der Kalk
ktoś pęka w szwach	jmd. platzt aus allen Nähten
roztyć się	aus dem Leim gehen
w stroju adamowym	im Adamskostüm
jak go Pan Bóg stworzył	wie ihn der Herrgott geschaffen hat
mieć mleko pod nosem	noch nicht trocken hinter den Ohren sein
mieć mleko pod nosem	noch die Eierschalen hinter den Ohren haben
wyglądać jak śmierć	aussehen wie der Tod
wyglądać jak zdjęty z krzyża	aussehen wie das Leiden Christi
wyglądać jak półtora nieszczęścia	aussehen wie ein Häufchen Elend / Unglück
wyglądać jak półtora nieszczęścia	aussehen wie ein Stück Malheur
wyglądać jak straszydło	aussehen wie eine Vogelscheuche
wyglądać jak żebrak / nędzarz	aussehen wie ein Bettler

1046 Idiome

wyglądać jak zmokła kura	aussehen wie eine gebadete Maus
wyglądać jak (chodzący) paragraf	aussehen wie ein wandelndes Fragezeichen
chmurzyć czoło	aussehen wie drei Tage Regenwetter
wystrojony jak stróż w Boże Ciało	aufgedonnert wie ein Pfingstochse
(o kobiecie) wystrojona / obwieszona jak choinka	aufgetakelt wie eine Fregatte
wykapany ... / chodzący portret	wie aus dem Gesicht geschnitten
podobny jak kropla wody / jak dwie krople wody	jmdm. aufs Haar gleichen
kubek w kubek	wie ein Ei dem anderen gleichen
od stóp do głów	von Kopf bis Fuß
od stóp do głów	vom Scheitel bis zur Sohle
od stóp do głów	vom Wirbel bis zur Zehe
w pełnym umundurowaniu	in voller Montur
falszywy jak kot	falsch wie eine Katze
uparty jak kozioł	stur wie ein Bock
uparty jak osioł	störrisch wie ein Esel
zimny jak ryba	kalt wie ein Fisch
pysznąć się jak paw	eitel wie ein Pfau
dobry jak anioł	gut wie ein Engel
dusza człowiek	eine Seele von Mensch
złote serce	ein goldenes Herz
uczciwy do szpiku kości	ehrlich bis auf die Knochen sein
nawet muchy by nie skrzywdził	jmd. kann kein Wässerchen trüben

1046 Idioms

nawet muchy by nie skrzywdził	niemandem ein Haar krümmen
wierny jak pies	treu wie Gold / ein Hund
uosobienie spokoju	jmd. ist die Ruhe selbst
(mężczyzna) co się zowie	ein Mann von echtem Schrot und Korn
stary wyga	alter Hase
prawny człowiek	ein Mann von altem Schlag
być bez serca	kein Herz im Leibe haben
mieć serce z kamienia	ein Herz aus Stein haben
być opryskliwym	kurz angebunden sein
parszywa owca	ein rüdiges Schaf
wilk w owczej skórze	der Wolf im Schafspelz
z niejednego pieca chleb jeść	mit allen Wassern gewaschen sein
być kutym na cztery nogi	mit allen Hunden gehetzt sein
być szczwanym jak lis / mieć swoje za uszami	es faustdick hinter den Ohren haben
zimny drań	ein ausgekochter Schurke
chytry lis	ein schlauer Fuchs
niewierny Tomasz	ein ungläubiger Thomas
cicha woda	stilles Wasser
(zmienny) jak chorągiewka na dachu	wie eine Wetterfahne
słowny człowiek	ein Mann von Wort
komediant czystej wody	Komödiant von reinstem Wasser
nudziarz / nudny jak flaki z olejem	eine trübe Tasse

1046 Idiome

nienawidzieć kogoś śmiertelnie	jmdn. auf den Tod nicht leiden können
nie znosić kogoś	jmdn. nicht ausstehen können
nie znosić kogoś	jmdn. nicht riechen können
nie móc na kogoś patrzeć	jmdn. nicht ersehen können
utopiłbym go w łyżce wody	jmdn. gefressen haben
nie chcieć kogoś znać	von jmdm. nichts wissen wollen
życzyć komuś jak najgorzej	es nicht gut mit jmdm. meinen
być nieprzychylnie ustosunkowanym do kogoś	jmdm. nicht gewogen sein
nie cierpieć kogoś	jmdm. nicht grün sein
mieć czegoś / kogoś powyżej uszu	etw. / jmdn. satt haben
trzymać się od kogoś z daleka	sich jmdn. vom Leibe halten
nie zbliżaj się do mnie	bleib mir drei Schritt vom Leibe
zejdź mi z oczu	geh mir aus den Augen
idź do diabła	geh / scher dich zum Teufel
niech cię diabli porwą	hol dich der Teufel
najchętniej wydrapałbym ci oczy	jmdm. am liebsten die Augen auskratzen wollen
mieć kogoś dość	jmdn. auf dem Strich haben
być wściekłym na kogoś	einen Pik auf jmdn. haben
mieć urazę do kogoś	einen Groll gegen jmdn. haben
wstręt kogoś ogarnia	von Abscheu ergriffen sein
żyć jak pies z kotem	wie Hund und Katze zusammen leben
być z kimś na wojennej stopie	mit jmdm. auf dem Kriegsfuß leben

1046 Idiome

zapaść komuś głęboko w serce	jmdn. ins Herz schließen
przypaść komuś do serca	jmdm. nah ans Herz gewachsen sein
nosić kogoś w sercu	jmdn. im Herzen tragen
kochać kogoś całym sercem / z całego serca	jmdn. vom ganzen Herzen lieben
być oddanym komuś / czemuś całym sercem / szaleć za kimś / czymś	sein Herz an jmdn. / etw. hängen
być zaślepionym w kimś	einen Narren / Affen an jmdm. / etw. gefressen haben
być zaślepionym w kimś	vernarrt sein
zakochać się w kimś po uszy	sich bis über die / beide Ohren in jmdn. verlieben
oddać komuś serce	jmdm. sein Herz schenken
być zakochanym w kimś	ein Auge auf jmdn. haben
robić piękne oczy	jmdm. schöne Augen machen
miłość od pierwszego wejrzenia	Liebe auf den ersten Blick
zapłonąć miłością	Feuer fangen
zawrócić komuś w głowie	jmdm. den Kopf verdrehen
zalecać się do kogoś (do kobiety)	einer Frau den Hof machen
starać się / prosić o czyjąś rękę	um jmds. Hand anhalten / bitten
chodzić w konkury	auf Freiersfüßen gehen
nosić kogoś na rękach	jmdn. auf Händen tragen
być bardzo zakochanym	verliebt wie ein Kater sein
nawiazuje się nić sympatii	bei jmdm. spinnen sich zarte Fäden an
zedrzeć z kogoś skórę (przy kupnie oszukać)	jmdm. das Fell über die Ohren ziehen

1046 Idiome

wystrychnąć kogoś na dudka	jmdn. übers Ohr hauen
oszukać kogoś	jmdn. über den Löffel balbieren
zrobić kogoś w konia	jmdn. aufs Kreuz legen
wywieść kogoś w pole	jmdn. hinters Licht führen
wywieść kogoś w pole	jmdn. aufs Glatteis führen
wywieść kogoś w pole	den Esel aufs Eis führen
zakasować kogoś (być przebieglejszym od kogoś)	jmdn. in den Sack stecken
wodzić kogoś za nos	jmdn. an der Nase herumführen
sypnąć komuś piaskiem w oczy	jmdm. Sand in die Augen streuen
mydlić komuś oczy	jmdm. blauen Dunst vormachen
mydlić komuś oczy	jmdm. ein X für ein U vormachen
robić z kogoś durnia	jmdn. zum Narren halten
robić z kogoś durnia	jmdn. zum besten halten
nabijać się z kogoś	jmdn. auf den Arm nehmen
nabijać się z kogoś	jmdn. auf die Schippe nehmen
nabijać się z kogoś	jmdn. auf den Besen laden
zrobić komuś kawał (prima-aprilisowy)	jmdn. in den April schicken
nabujać kogoś	jmdm. einen Bären aufbinden
zrobić komuś psikusa	jmdm. ein Schnippchen schlagen
obiecować komuś złote góry	jmdm. goldene Berge versprechen
obiecować komuś gwiazdkę z nieba	jmdm. das Blaue vom Himmel versprechen
łgać aż się kurzy	lügen, dass sich die Balken biegen

1046 Idiome

kłamać jak z nut	lügen wie gedruckt
nałgać komuś ile wlezie	jmdm. die Jacke / Hücke voll lügen
kupić kota w worku	die Katze im Sack kaufen
zaszkodzić sobie samemu	sich (mit etw.) in den Finger schneiden
dać się złapać na lep	jmdm. auf den Leim gehen
postawić na złego konia / złą kartę	aufs falsche Pferd / die falsche Karte setzen
być na błędnej drodze	sich auf dem Holzweg befinden
być na fałszywym tropie	auf falscher Fährte sein
być w błędzie	auf dem falschen Dampfer sein
przeliczyć się	die Rechnung ohne den Wirt machen
strzelić byka	einen Bock schießen
wyssane z palca	etw. ist aus der Luft gegriffen
wysać coś z palca	sich etw. aus den Fingern saugen
kłamstwo i oszustwo	etw. ist Lug und Trug
wierutne kłamstwo	etw. ist erstunken und erlogen
bujda na resorach	glatte Lüge
to tylko piękne słówka	das sind nur schöne Worte
stroić się w cudze piórka	sich mit fremden Federn schmücken
wylewać krokodyle łzy	Krokodilstränen weinen / vergießen
prowadzić podwójną grę	ein doppeltes Spiel spielen
służyć pod płaszczyk / przykrywkę	als Aushängeschild dienen
mieć w czubie	einen in der Krone haben

1046 Idiome

być na rauszu	einen Rausch haben
być pod gazem	eine Affen (sitzen) haben
mieć wlane	einen intus haben
być na bańce	einen im Kreuz haben
pijany w sztok	den Kanal / Laden voll haben
być na cyku	einen unter der Mütze haben
być zawianym	Schlagseite haben
pijany jak bela	voll sein, wie eine Haubitze
spity jak nieboskie stworzenie	blau wie ein Veilchen sein
być podchmielonym	zu tief ins Glas gucken
wypić o jednego za dużo	einen über den Durst trinken
zalać głowę pałę	sich die Nase begießen
pijany jak bąk	toll und voll
widzieć białe myszki	weiße Mäuse sehen
wychylić szklaneczkę	ein Glas kippen
nie wylewać za kołnierz	einen hinter die Krawatte / Binde / den Schlips gießen
przeplukać gardło	einen durch die Kehle / Gurgel jagen
wychylić jednego	einen zur Brust nehmen
kropnąć sobie jednego	sich einen in die Figur schütten
strzelić sobie jednego	sich einen unter das Jackett brausen
topić troski w kieliszku	seine Sorgen ersäufen

1046 Idiome

wypić jednego	einen heben / trinken
palnąć / golnąć / chlapnąć jednego	einen schmettern / zwitschern / zischen
łać w siebie jak w studnię	saufen wie ein Loch
spić kogoś do nieprzytomności	jmdn. unter den Tisch trinken
ktoś ma mocną głowę	jmd. kann einen Stiefel vertragen
za jednym haustem / duszkiem	auf einen Zug
do dna	ex trinken
nie znajdować słów	keine Worte finden
nic wierzyć własnym oczom / uszom	seinen eigenen Augen / Ohren nicht vertrauen
patrzeć jak wół na malowane wrota	wie der Ochs vorm neuen Tor stehen
stać jak wryty	wie angewurzelt stehen (bleiben)
jak odlany ze spiżu	wie aus / in Erz gegossen
robić wielkie oczy	große Augen machen
otwierać usta ze zdziwienia	Mund und Nase aufsperrn
stać jak rażony piorunem	jmd. steht da, wie vom Donner / Schlag gerührt / getroffen
prawie spaść z krzesła	(fast) vom Stuhl / Stängel fallen
jakby spadł z księżyca	jmd. fällt (wie) aus allen Wolken
słuchać jak świnia grzmotu	gucken wie die Gans / Kuh, wenn's donnert
dziwić się głupio	dumm aus der Wäsche gucken
zapomnieć języka w gębie	jmdm. bleibt die Spucke weg
dziwić się wielce	jmdn. laust der Affe

1046 Idiome

być bardzo zdziwionym	von den Socken sein
a to ładna historia	das ist ja eine schöne Geschichte
a to ci dopiero / ładne jaja	das ist ein Ei (is'n Ei)
Czy to możliwe? / Brak mi słów!	Hast du Töne!
Wielki Boże!	Großer Gott!
Mój Boże!	Oh du lieber Himmel / Heiland!
Boże drogi!	Du meine Güte!
aż go замуrowało	jmdm. vergeht Hören und Sehen
złapać się za głowę (ze zdziwienia)	die Hände überm Kopf zusammenschlagen
w żółtym tempie	im Schneckentempo
powoli, stopniowo	langsam, aber sicher
rozkrećać się powoli	langsam in die Touren kommen
nie należeć do szybkich	nicht von der schnellen Truppe sein
coś rozciąga się na jakiś dłuższy czas	etw. zieht sich in die Länge
ciągnąć się w nieskończoność	sich ins Unendliche ziehen
bez końca	bis in die Puppen (schlafen)
coś trwa całą wieczność	etw. dauert ewig und drei Tage
coś się nie kończy / trwa i trwa	etw. nimmt kein Ende
w końcu	letzten Endes
po długim czasie	nach Jahr und Tag
długo i szeroko	des langen und breiten
przygotowywać coś długo	etw. von langer Hand vorbereiten

1046 Idiome

na dłuższą metę	auf lange / weite Sicht
robić coś raz, dwa / raz, dwa i zrobione	etw. eins, zwei, drei getan haben
od ręki	kurzerhand
w mgnieniu oka	im Handumdrehen
z prędkością wiatru / w mig	in Windeseile
w momencie / w mig	im Nu
jak rakietą	wie der Blitz / ein Pfeil / eine Rakete
jak z bicia strzelił	wie im Fluge
rosnąć jak grzyby po deszczu	wie die Pilze aus der Erde schießen
rozchodzić się lotem błyskawicy	sich wie ein Lauffeuer verbreiten
idzie jak świeże bułki	es geht wie's Brezelbacken
nagle, naraz	mit einem Schlag
na chybicka	auf die Schnelle
od razu	auf Anhieb
w najszybszy sposób	auf dem schnellsten Wege
w najszybszy sposób	Knall und Fall
z kopyta	spornstreichs
na łeb, na szyję	Hals über Kopf
nie rozwodzić się nad czymś	mit etw. kurzen Prozess machen
szybko i bezboleśnie	kurz und schmerzlos
z miejsca	stehenden Fußes
jednym pociągnięciem pióra	mit einem Federstreich

1046 Idiome

nie robić (długich) ceregieli	nicht viel Federlesens machen
tylko bez ociągania	nur nicht lange gefackelt
pełnym gazem / na pełnym gazie	mit voller Pulle
nie cierpieć zwłoki	keinen Aufschub dulden
dodać gazu	Gas geben
w te pędy	hast du, was kannst du
z dnia na dzień	von heute auf morgen
chybikiem	zwischen Tür und Angel
w trzech słowach	mit drei Worten
jednym słowem	mit einem Wort
wpaść na chwilę	auf einen Sprung vorbeikommen
wygarbować komuś skórę	jmdm. das Fell gerben
sprawić komuś porządne lanie	jmdm. eine Tracht Prügel verpassen
smarować komuś skórę	jmdm. den Buckel schmieren
złoić komuś skórę	jmdm. die Jacke / Hucke voll hauen
przetrzepać portki	jmdm. die Hosen stramm ziehen
dać komuś w ucho	jmdm. eins / ein paar hinter die Löffel geben
sprawić komuś tęgie lanie	jmdm. eine Naht / Wucht verpassen
dać komuś	jmdm. Pfeffer geben
przetrzepać komuś skórę	jmdm. die Hose / Jacke / den Frack ausklopfen
zbić kogoś na kwaśne jabłko	jmdn. nach Strich und Faden verprügeln
zbić kogoś do krwi	jmdn. grün und blau schlagen

1046 Idiome

zbić kogoś na miazgę	jmdn. zu Brei schlagen
zbić kogoś do upadłego	jmdn. windelweich schlagen / hauen
porachować komuś kości	jmdn. krumm und lahm schlagen
przełożyć kogoś przez kolano	jmdn. übers Knie legen
posiekać kogoś na kawałki	aus jmdm. Hackepeter machen
spuścić komuś manto	jmdm. Saures geben
spuścić komuś lanie	jmdm. Kattun geben
zbić komuś mordę	jmdm. die Fresse polieren
zerznąć komuś skórę	jmdn. versohlen
wymierzyć komuś policzek	jmdm. eine Ohrfeige geben
mieć ciężką rękę	eine schwere Hand haben